

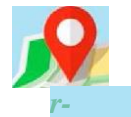
W

IF IJTIMOIIY
FIKR
RESPUBLIKA JAMOATCHILIK FIKRINI ORGANIZM MARKAZI

AKADEMIYA
GOOGLE

RAQAMLI
OB'JEKT
IDENTIFIK
ATDRI

O'ZBEKISTOM MILLIY
UNIVERSITETI,
IJTIMOIIY FANLAR
FAKULTETIBINOSI
"SDTSIOLOGIYA"
KAFEDRASI

ZAMONAVIY DUNYONING IJTIMOIIY MANZARASIVA JAMIYAT TUZILMALARI TRANSFORMATSIYASI

$\int_{E=3}^{p_0} \frac{cc}{cc} = 1;$

etiigan sana: 2024-vU25-aprel

XALOAROILMIY-AMALIIY KONFERENTSIYA | ONLINE ZOOM PLATFORMA

MATERIALLAR TOPLAMI

TOSHKENT

2024-YIL 28-APREL

OZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJIY OLIY TA'LIM —
MUASSASALARI . . . PRDFESSDR-ODITUVCHILARI, YOSH
TADOIDDITCHILAR, DDKTQRANTLAR, 1991 . MAGISTRANTLAR VA
IOTIDORLIHALABALAR [HTTPS//NUU.UZ](https://nuu.uz)

KONFERENSIYANING TASHKILYIY QO‘MITASI

Mas’ul muharrir

Xolbekov Abdug‘ani Jumanazarovich
Sotsiologiya fanlari doktori, professor (Toshkent,
O‘zbekiston)

Konferensiya koordinatori

Sabirova Umida Farxadovna
Sotsiologiya fanlari doktori, dotsent
(Toshkent, O‘zbekiston)

Konferensiya tahririyat kengashi

Xusanova Xayriniso Tayirovna

Sotsiologiya fanlari doktori, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Alikariyeva A‘loxon Nuriddinovna

Sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Jiyanmuratova Gulnoz Sherbutayevna

Sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Sabirova Umida Farxadovna

Sotsiologiya fanlari doktori, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Axmedova Feruza Medetovna

Sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Xaydarova Xilola Xislatovna

O‘zMU doktoranti, (Toshkent, O‘zbekiston)

Ahmedova Mohinur Nu‘monovna

O‘zMU doktoranti, (Toshkent, O‘zbekiston)

DIZAYNER:

@tadqiqotdesign

“Zamonaviy dunyoning sotsiomadaniy manzarasi va ijtimoiy tizimlar transformatsiyasi” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallar to‘plami (Toshkent sh., 20 апрель 2024) / mas’ul muh. A.J.Xolbekov. - Toshkent: O‘zMU, 2024. - 634 b.

MADOLADA KELTIRILGAN DALILLARNING TD'E'HILIEI UCHUN MUALLIF MAS'ULDIR I ABTOP
HECET OTBETCTBENNOC'TЬ 3A ДOCTOBEPHOC'TЬ ФAKTOB ИЗЛOЖEHHЫХ B CТАТЬE

ZAMONAVIY DUNYO MANZARASIDA SIYOSIY ELITANI SHAKLLANTIRISH VAZIFALARI

Raximova M.I.

katta o'qituvchi

Alisher Navoiy

Toshkent davlat O'zbek tili va adabiyoti universiteti

Toshkent, Uzbekistan

Annotatsiya

Maqolada siyosiy partiyalar va zamonaviy dunyo manzarasida siyosiy elitaning shakllanishidagi vazifalar tahlil qilingan. Partiyalar fuqarolar o'rtasida siyosiy manfaatlar, siyosiy madaniyat talablarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega bo'lgan fuqarolik jamiyati va davlat manfaatlarini uyg'unlashtiruvchi yagona kuch sifatida fofob chiqilgan.

Kalit so'zlar: siyosiy partiya, siyosiy elitalar, siyosiy manfaatlar, madaniyat, fuqarolar, jamoatchilik fikri, liberalizm, taraqqiyot, milliy manfaatlar, konstitutsiya, demokratik o'zgarishlar.

TASKS OF FORMING A POLITICAL ELITE ON THE MODERN WORLD STAGE

Rakhimova M.I.

Senior Lecturer

Tashkent State University of Uzbek Language and Literature named after Alisher Navoi,

Tashkent, Uzbekistan

Abstract

The article analyzes the tasks of forming political parties and political elites in the modern world picture. The importance of parties in the formation of political interests, the demands of political culture among citizens and parties were considered as a single force harmonizing the interests of civil society and the state.

Keywords: political party, political elites, political interests, culture, citizens, public opinion, liberalism, progress, national interests, Constitution, democratic reforms.

Siyosiy partiyalar aholi turli tabaqalarining siyosiy manfaatlarini ifoda etibgina qolmasdan, balki bu manfaatlarni shakllantirishda ham bevosita faol ishtirok etadi. Partiyalarning fuqarolar o'rtasida siyosiy manfaatlar, siyosiy madaniyat talablarini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Partiyalar fuqarolik jamiyati va davlat manfaatlarini uyg'unlashtiruvchi yagona kuchdir. Demak, kuchli partiyalar davlatni kuchsizlantirmaydi, aksincha, ular siyosiy jarayonlarning jamoatchilik nazorati ostida kechishini ta'minlashga yordamlashadi, davlatni jamiyatning turli ijtimoiy guruh va qatlamlari bilan bog'lab, ular o'rtasidagi mushtaraklikni yanada kuchaytiradi.

Siyosiy partiya - hamfikrlarning uyushgan guruhi (deyarli animeshniklar yoki tolkienistlar kabi). Ushbu maqolada biz siyosiy partiyalarning turlari va ularning xususiyatlari qanday ekanligini bilib olamiz. Har bir siyosiy partiyaning asosiy vazifasi davlat siyosatini shakllantirishdir. Bunga saylovlarda qatnashish va qonun chiqaruvchi organlarda vakillik qilish orqali erishiladi. Shunga ko'ra, ko'plab partiyalar saylovchilarga eng jozibali dasturlarni taklif qilishga intilishadi. Har bir partiya davlatning kelajagi to'g'risida o'ziga xos takliflar va qarashlarga ega. Uning harakatlari mamlakatning siyosiy rivojlanish yo'nalishiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Siyosiy partiyaning muhim xususiyati uning mafkurasidir. Bu partiyaning asosiy ijtimoiy-iqtisodiy masalalar bo'yicha pozitsiyasini belgilaydigan qarashlar tizimi. Mafkura hamfikrlarga umumiy g'oyalar atrofida birlashishga yordam beradi. Shunday qilib, so'l, o'ng yoki markazchi yo'nalishlarning partiyalarini ajratish mumkin. Ushbu yo'nalishlarning har biri maqsadlarga erishish uchun o'ziga xos strategiyaga ega. Partiya tuzilishini tashkil etuvchi elementlar: partiya rahbari,

partiya apparati, oddiy a'zolar, partiya tarafdorlari. Partiyaning ichki tuzilishi ham muhim jihatdir. Bu vazifalarni samarali hal qilishni ta'minlash uchun shunday bo'lishi kerak. Bunga aniq iyerarxiya va ichki saylovlar tizimi kiradi. Partiya rahbarlari strategiya va taktikani aniqlashda muhim rol o'ynaydi. Butun tashkilotning muvaffaqiyati ularning vakolatiga bog'liq. Siyosiy partiyalarning asosiy vazifalari quyidagilar:

davlatda hokimiyat uchun kurash va davlat siyosatiga ta'sir, hokimiyatni amalga oshirishda ishtirok etish;

davlatning siyosiy tizimini shakllantirishda ishtirok etish;

jamoatchilik fikrini shakllantirish;

ijtimoiy guruhlarining manfaatlarini ifoda etish, siyosiy ta'lim;

siyosiy kadrlarni tayyorlash va ko'rsatish, turli ijtimoiy guruhlarining manfaatlarini himoya qilish.

Siyosiy partiyalarning o'ziga xos xususiyatlari quyidagilar:

hokimiyatni zabt etish va amalga oshirishga qaratilgan;

siyosiy dasturning mavjudligi - partiyaning maqsad va vazifalarini shakllantiradigan hujjat;

TUZILMALAR TRANSFORMATSIYASI | XFILOFIRO KDNFERENTSIYA |

Ж41 TOSHKENT Q tashkilotning mavjudligi - boshqaruv organlari, a'zolik, partiya nizomi; ko'ngilli faollar tomonidan tashkil etilgan mahalliy tashkilotlarning keng tarmog'iga ega

bo'lish;

dunyo va inson uchun ma'lum bir mafkura yoki maxsus qarashning mavjudligi.

Partiya tizimi - hokimiyatning qonun chiqaruvchi va ijro etuvchi tuzilmalarini shakllantirishda ishtirok etadigan partiyalar to'plami. Siyosiy partiyalarning saylovlar orqali siyosiy elitani shakllantirish vazifasi - jamiyatdagi kishilarning siyosiy elitalar tarkibidan joy olishi, yuqori vazifalarga ko'tarilishi, siyosiy yetakchilarning maydonga chiqarish yoki siyosiy sahnadan olib tashlashning muhim vositasidir. Saylovlar orqali siyosiy partiyalarning ishtiroki hukmron va muxolif elitaning tarkibini o'zgartiradi. Partiya - shunday tashkilotki, u birinchidan, hokimiyatni egallashga intiladi, uni shakllantirishda ishtirok etadi hamda uni yo'naltirishga harakat qiladi. Bu natijaga erishish uchun aholining keng qo'llab-quvvatlashiga tayanadi [1]. Demokratik islohotlar yo'li - biz uchun yakkayu yagona va eng to'g'ri yo'ldir. Bu borada biz, har kuni izlanishdamiz, xorijdagi ilg'or tajribalarni chuqur o'rganib, hayotimizni, ish uslubimizni yangilashga harakat qilmoqdamiz. Biz Yangi O'zbekistonni xalqimiz bilan birgalikda barpo etamiz, degan ulug'vor maqsadni o'z oldimizga qo'yganmiz" [2] deya aytib o'tildi. O'zbekiston Liberal-demokratik partiyasi o'z faoliyatida bir qator yirik maqsadlarni amalga oshiradi. Xususan, partiya siyosiy kuch sifatida birlashgan holda tadbirkorlar, ishbilarmonlar va fermerlarning yanada kengroq faoliyat yuritishlari uchun yangi imkoniyatlar yaratish, ularning istiqbolini ham nazariy, ham amaliy jihatdan asoslab berish, jamiyatning mazkur qatlami manfaatlarini himoyalash va ertangi kunini ta'minlash. Shu ijtimoiy toifa nomidan O'zbekistonning siyosiy sahnasiga chiqish va o'zining munosib o'rnini egallashga intiladi.

Shuningdek, mamlakatning milliy manfaatlari va taraqqiyotining strategik istiqbollari javob beradigan dasturni Konstitutsiya tamoyillariga suyanib, boshqa siyosiy partiya va harakatlar bilan hamkorlikda ishlab chiqish va amalga oshirish uchun partiyaning kuch va imkoniyatlarini safarbar etish, O'zbekiston tanlagan ochiq, bozor iqtisodiyotiga asoslangan demokratik, huquqiy davlat qurish, fuqarolik jamiyati institutlarining rivojiga keng yo'l ochib berish va demokratik qadriyatlarni xalq, avvalo yoshlar ongi va hayotiga singdirish ham uning ustuvor maqsadlaridan hisoblanadi. Partiyaning siyosiy platformasi - Liberal-demokratik g'oya va qadriyatlarni keng omma ongiga singdirish, bu borada har tomonlama chuqur o'ylangan tashviqot va targ'ibot ishlarini olib borish, o'z safini kengaytirish.

Shu g'oyalarni hayotga tatbiq qilishda fidoyilik ko'rsatgan faollarni deputatlikka nomzod sifatida ko'rsatish va saylovchilar ishonchini qozongan o'z deputatlari zimmasiga davlat hokimiyatining qonun chiqaruvchi va ijro etuvchi organlarida vakillik vazifasini yuklash hamda ularning faoliyatini boshqarish kabilar kiradi. Bunday yorqin g'alaba, hech shubhasiz, O'zbekiston

Respublikasi prezidenti Shavkat Mirziyoyev davlat rahbari sifatida o'zbekistonning mustaqilligini ϕ

ZAMONAVIY DUNYDNING IJTIMOIIY MANZARASI VII JAMIYAT

TUZILMALAR TRANSFORMATSIYASI | XFILOFIRO KDNFERENTSIYA | Ж41TOSHKENT Q

ta'minlash, uni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning strategik maqsad va vazifalarini hal etish borasidagi beqiyos xizmatlari, yurtimizda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlarning xalqimiz tomonidan yuksak e'tirof etilgani va yakdillik bilan qo'llab-quvvatlanganidan dalolat beradi.

Xulosa qilib aytish kerakki, siyosiy partiyalar mamlakatning demokratik tuzilishining ajralmas qismidir. Ular turli xil ijtimoiy guruhlarini vakillik qilish va himoya qilish uchun muhim vazifani bajaradilar. Mafkuralarning xilma-xilligiga qaramay, barcha partiyalarning asosiy maqsadi o'zgarishsiz qolmoqda - davlatning taraqqiyoti va farovonligini ta'minlash. Siyosiy faoliyat bilan shug'ullanish orqali fuqarolar o'z mamlakatining kelajagiga ta'sir ko'rsatishi va hayot sifatini yaxshilashi mumkin. Shuning uchun siyosiy hayotda ishtirok etish nafaqat huquq, balki har bir insonning jamiyat oldidagi javobgarligidir.

Adabiyotlar:

1. Мирзиёев Ш.М. Узбекистан Республикаси президенти Ш.Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 2020 й. 24 январь. "Халк сузи" газетаси, 2020 йил 25 январь, № 19 (7521), Тошкент.
2. Мирзиёев Ш.М. Миллий Тараққот йулимизни таъият билан давом эттириб, янги босқичга кутарамиз. 1-жилд, - Тошкент.: Узбекистан, 2019. - Б. 552-553.
3. Akmal Saidov. [Q'zME](#). Birinchi jild. - Toshkent, 2000.
4. Дюверже М. Политические партии. www.politparty.ru.
5. Чиркин. В.Е. Шртии и выборы // Журнал о выборах. №1. 2001. - С. 14.
6. Юдин Ю.А. Политические партии и право в современном государстве. - М.: Форум-Инфа-М, 1998. 285 с.
7. Ed. Joseph La Palombara and Myron Weiner. Political Parties and Political Development. Princeton, 1966. - P. 424-428.

MARKAZIY OSIYO DAVLATLARI INTEGRATSIYALASHUVIDA TA'LIM SIFATI SAMARADORLIGI: SOTSIOLOGIK TAHLIL

Fayzieva F.B.

sotsiologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti,
Toshkent, Uzbekiston

Annotatsiya

Ushbu maqolada Markaziy Osiyo davlatlarining tajriba almashinuvi, integratsiya jarayonida ta'lim sifatini oshirish tajribalari sosiologik tahlil qilingan. Shuningdek, maqolada Shokarimov nomidagi Semey shahri universiteti professor o'qituvchilari bilan tajriba almashinuvi fokus guruhi suhbatida asosidagi keyslar tahlili keltirilgan.

Kalit so'zlar: Integratsiya, ta'lim sifati, tajriba almashinuvi, ta'lim siyosati, ta'lim islohotlari, keys, fokus guruhi davra suhbat, sosiologik tahlil, gender tengligi, mahorat mashg'ulotlari.

IN THE INTEGRATION OF CENTRAL ASIAN STATES EDUCATIONAL QUALITY EFFICIENCY: SOCIOLOGICAL ANALYSIS

Fayzieva F.B.

doctor of philosophy in sociology (PhD)
Tashkent State University of Uzbek language and Literature named after Alisher Navoi,
Tashkent, Uzbekistan

Abstract

This article presents a sociological analysis of the experience of the Central Asian states in the field of experience exchange, improving the quality of education in the process of integration. The article also presents a case study based on a conversation of a focus group on the exchange of experience with professors of the Shokarimov University of Semey.

Keywords: Integration, quality of education, exchange of experience, educational policy, education reform, case study, focus group round table, sociological analysis, gender equality, professional development,

Kirish. O‘zbekiston Markaziy Osiyo davlatlarining ichida aholi soni eng ko‘p, shu bilan birga eng markazida joylashgan davlat hisoblanadi.

Mamlakatimiz Markaziy Osiyo davlatlari 5 taligi bo‘yicha aholi soni eng ko‘p, 48% tashkil qilmoqda. Har bir davlatning mustaqilligi, tinchligi, rivojlanishi va dunyoda yuqori salohiyat asosida tanilishida ta‘lim siyosatining alohida o‘ringa ega hisoblanadi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 14-sentabr kuni Dushanbe shahrida o‘tkazilgan Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlarining beshinchi Maslahat uchrashuvida Markaziy Osiyo davlatlari o‘rtasidagi hamkorlik istiqbollari yuzasidan «Umumiy tarix, urf-odat, madaniyat va qadriyatlarga - Markaziy Osiyoning noyob sivilizatsiyasi mushtarakligi va rang-barangligiga asoslangan madaniy-gumanitar hamkorlik bizning eng muhim an’anaviy ustuvor yo‘nalishimizdir» [1,] deb qator takliflar aytib o‘tidilar.

Ushbu taklif ijrosi asosida ko‘p o‘tmay, mamlakatimizning barcha oliy o‘quv yurtlarida Markaziy Osiyo davlatlari o‘rtasida hamkorlik memoradumlari imzolandi. Ushbu memorandum shartlari asosida mamlakatimizning oliy ta‘lim muassasalariga tajribali professor o‘qituvchilar tashrif buyurishdi, shu bilan birga mamlakatimizdagi qator tajribali professor-o‘qituvchilar Markaziy Osiyo davlatlarida joylashgan oliy ta‘lim muassasalariga tajriba almashish uchun tashrif buyurishdi. Toshkent shahrida joylashgan Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universitetiga ham universitet bilan tuzilgan memorandum shartlari asosida Qozog‘istonning Semey shahrida joylashgan Shokarimov nomidagi universitetdan tajriba almashish uchun professor o‘qituvchilar 2024-yil 1-30-mart mobaynida tashrif buyurishdi. Qozog‘istonlik professor-o‘qituvchilar, sotsiologiya, huquqshunoslik, pedagogika, psixologiya sohalari mutaxassislari hisoblanib, mamlakatimiz universitetlarida talabalar uchun mahorat mashg‘ulotlarini olib borishdi.

Natijalar. Shokarimov nomidagi Semey shahar universiteti professori, yurist, universitet qoshidagi «Ijtimoiy monitoring va prognozlashtirish» markazi rahbari Gazizova Nazigul Salyambolovna tajriba almashinuvi davomida shunday fikrlarni aytib o‘tdi: O‘zbekiston oliy ta‘lim

muassasalarida tajriba almashinuvi davomida, men xali hech bir mamlakatda guvohi bo'lmagan islohotlarning guvohi bo'ldim. O'zbekistonda davlat rahbari tomonidan Oliy ta'lim muassasalariga qabul qilingan (bakalavriat, magistratura) xotin-qizlar uchun juda katta imkoniyatlar yaratilgani guvohi bo'ldim. Mamlakatingizdagi Oliy o'quv yurtida ta'lim olayotgan barcha xotin-qizlar uchun davlat tomonidan ta'lim grantlarining amalga oshirilishi, xotin-qizlarning ta'lim olish kvotalarini oshirilishidagi ta'lim kreditlarining shart-sharoitlarini ko'rib to'g'risi, mamlakat rahbarining ta'lim siyosatining olib borishi bo'yicha biz ham o'rganishimiz kerak bo'lgan jihatlari ko'p ekanligiga amin bo'ldim. Qozog'iston universitetlari Boloniya jarayonining tashkiliy tuzilmalari ishida faol ishtirok etadi, hamda Boloniya jarayonini kuzatish guruhining to'liq a'zosi (Bologna Follow-Up Group) hisoblanadi.

Albatta, professor tomonidan bildirilgan fikrlar bugungi kunda gender tenglik masalasidagi qarashlarning ijobiy ko'rinishi hisoblanadi. Qozog'iston oliy ta'limining tashqi bozorlarga chiqishi Qozog'iston Respublikasining 2025-yilgacha strategik rivojlanish rejasining vazifasi bo'lib, milliy oliy ta'lim tizimining raqobatbardoshligi va dolzarbligini oshirishga hissa qo'shadi. Shu o'rinda biz ham Qozog'iston mamlakati tajribalaridan ham o'rnak oladigan jihatlari borligini, universitetga tashrif buyurishgan professor-o'qituvchilar bilan fokus guruhi davra suhbatida o'tkazilgan suhbat hulosasidan aytilish mumkin. Shokarimov nomidagi Semey shahri universiteti psixologiya fanlari doktori, professor, universitetning psixologik xizmat markazi rahbari Sagatova Sholpan Serikbosinovna: «Universitetingizda psixologiya va sotsiologiya yo'nalishi ochilganiga ikki yil

bo'lishiga qaramay, sizlarda tajribali ustozlar, tajribali psixolog, sosiolog pedagoglar ko'p ekan. Ulardan Turaev Boboer, Aslanov Ilxom, Raximova Mashkuralar tomonidan olib borilgan mahorat darslari, psixologiya, sotsiologiya, falsafa sohasida professional tajriba mavjudligi va ushbu o'qituvchilar jahon mamlakatlari bilan bemalol raqobat qila olishiga amin bo'ldik. Ushbu pedagog kadrlar mamlakatingizga tajribali salohiyatli kadrlarni yetishtirib chiqarishda juda katta foyda keltiradilar», deb fikr bildirdi.

Bugungi kunda Qozog'istonda ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishlarini oshirishda, keng islohotlar olib borilgan bo'lib, ushbu islohotlardan biri, bizning ham e'tiborimizni tordi. Ya'ni Qozog'istonda eng katta oylik maoshlaridan birini maktab o'qituvchilari olishar ekan. Oliy o'quv yurtida ta'lim berayotgan professor-o'qituvchilarining maoshlari O'zbekistondan ikki barobar yuqori, lekin maktab o'qituvchilarining maoshi undanda yuqori ekan. Biz ulardan bu kabi islohotlar sababini qiziqqanimizda ular bizlarga shunday javob berishdi.

Shokarimov nomidagi Semey shahri universiteti, professori, psixolog Oksana Belenko: “Maktab o‘qituvchilari eng qiyin jarayonni amalga oshiradilar. Ularga ijtimoiy sharoitlar, ilmiy sharoitlarni yaratib berish muhim ahamiyatga ega. Maktab o‘quvchilari qanday bilim olishsa shu bilim bilan o‘zlashtirib borishadi, xattoki bilim berish jarayonida o‘qituvchining ruhiy holatini, so‘zlashuv ohangini ham o‘zlashtirib olishga qodir bolalar. Shuning uchun maktab o‘qituvchilari darsga doim ijobiy kayfiyatda, mahoratli, yangi bilimlar va mumtoz bilimlarni uyug‘unlashtira oladigan tajribaga ega bo‘lishi lozim. O‘quvchilarga bilim berishda, va xattoki oliy ta‘lim muassasida talaba sifatida tahsil olayotganligida, pedagog bo‘lishidan g‘ururlanib ta‘limga munosabatini yo‘naltirishi lozim. Pedagog boshqa ish topa olmaganidan maktab dargohiga ta‘lim berishga emas, balki g‘ururli, sharafli kasb bo‘lgani uchun, o‘ta mas‘uliyatli kasb bo‘lganligi uchun maktab dargohiga borishi lozim. Shu tarzda mamlakatimizda, maktab o‘qituvchilarining oylik maosh miqdori, oliy ta‘lim dargohida ta‘lim berayotgan professor-o‘quvchilaridan bir barobar yuqori. Bu esa, o‘quvchilarning sifatli ta‘lim olishida judda katta omil bo‘ladi”.

Hulosalar. Darhaqiqat, ta‘lim berishni maktabdanoq, tarbiyani go‘daklik davrdanoq boshlash lozim. Maktab o‘qituvchilarining maoshlari masalasi albatta, mamlakatimizga tadbiq qilinadigan tajriba deb hisoblaymiz. Ushbu tajriba, ta‘limga bo‘lgan e‘tibor, pedagog kadrlarga bo‘lgan e‘tibor hisoblanadi. Mamlakatda ta‘lim jarayoni yuqori darajada yo‘lga qo‘yilgan bo‘lsa, o‘quvchilar bilimga chanqoq bo‘lsa va bu bilimlarini to‘g‘ri yo‘lda ishlata olsa, mamlakat hech qachon parokandalikka yuz tutmaydi, deb hulosa qilishimiz mumkin.

Adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2023.19.09. <https://president.uz/oz/lists/view/6659>
2. Указ Президента Республики Казахстан от 21 июня 2007 года № 351 «О переименовании города Семипалатинска Восточно-Казахстанской области».
3. Программы по образованию Фонда Сорос-Казахстан_и Министерства образования Республики Казахстан.
4. Добренъков В.И. Методологические проблемы формирования теоретического знания в социологии // Вестник Московского университета. Социология. 2014. № 2. - С. 3.

MUNDARIJA

1-SHO'BA. MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI INTEGRATSIYASI: REALLIK,
ZARURIYAT VA ISTIKBOLLAR

1.	Inaqov Q.Q.	Innovatsion pedagogik menedjmentni oliy ta'lim muassasasida amalga oshirishning xususiyatlari	5
2.	Bekmurodov M.B.	Yangi O'zbekistonda transformatsion jarayonlarning inklyuziv mohiyati	9
3.	Rakhimova N.X.	Концепция изучения общественного мнения в контексте стратегии развития нового Узбекистана	13
4.	Xolbekov A.J.	Jadidchilik yevropa ma'rifatchiligi bilan bog'liq sotsiomadaniy hodisa sifatida	19
5.	Matibaev Toshpo'lat	Ijtimoiy-madaniy sohalar bo'yicha Markaziy Osiyo mamlakatlari integratsiyasi	25
6.	Sodiqova Sh.	Ijtimoiy himoyaning tarkibiy tuzilmasi va funksiyalari	29
7.	Tashmuxeimedova D.G.	Традиционные и новые институты социализации современной молодежи Узбекистана	32
8.	Zaitov E.X.	"Fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari" tushunchasining mazmun-mohiyati va uning qiyosiy tahlili	38
9.	Palvaniyazov A.	Qoraqalpog'iston Respublikasi aholisi turmush darajasi va mintaqaning kompleks rivojlanishi: asosiy ko'rsatkichlar	43
10.	Raxmatullaeva O.Sh.	O'zbekiston jamiyatida sotsial tabaqalanish muammolari	49
11.	Hojiyev Z.F.	Davlat fuqarolik xizmatini raqamlashtirish masalalari	54
12.	Ibragimov M.B., Jo'rayeva D.B.	An'analarning yoshlar mehnat migratsiyasiga ta'siri	59
13.	Ro'ziboev D.D.	Rus orientalizmining sovet va postsovet davrdagi transformatsiyasi	62
14.	Nurqulov B.G.	Saylov va uning yoshlar faoliyatida tutgan o'rni	67
15.	Nematova D.T.	Urbanizatsiya jarayonlari va ijtimoiy uy-joylar	71
16.	Axmedova SH.D.	Globalashuv davrida migratsiya modellarining ko'rinishi	75
17.	Seitova Z.	Наличие гендерно-ущербных стереотипов в условиях Южного Приаралья	78
18.	Bolat J.B.	Social integration of rural-urban migrants	83
19.	Raximova M.I.	Zamonaviy dunyo manzarasida s [^] siy el [^] ni shakllantirish vazifalari	89
20.	Fayzieva F.B.	Markaziy Osiyo davlatlari integratsiyalashuvida ta'lim sifati samaradorligi: sotsiologik tahlil	92
21.	Смагамбет Б.Ж., Аскербек З.С.	Влияние экологической проблемы на внутреннюю миграцию в Казахстане	95
22.	Гардоншоев А.М.	Единство в многообразии: интеграция стран центральной азии как инструмент преодоления социального неравенства в Таджикистане	100
23.	Сулейменова Г.Т.	Социальное обеспечение в странах Центральной Азии	103

24.	Акрамов Х.Ф.	Разработка национальных субиндикаторов устойчивых коррупционных практик в отношении лиц с ограниченными возможностями в Республике Узбекистан	108
25.	Кахарова Н.	Ayollar mehnat migratsiyasining muammolari va imkoniyatlari	112
26.	Токоева Н.Б.	Институционализация механизмов адаптации и интеграции кайрылман в Кыргызской Республике	117
27.	Сеитов А.П.	Светское государство как механизм защиты социальных потребностей	122
28.	Belgibayeva A.K.	Социальная поддержка многодетных семей в странах Центральной Азии	125
29.	Isaqova D.B.	Xorijiy pedagogik tajribani baholash omillari	130
2-SHO'BA. MINTAQANING IJTIMOY-IQTISODIY MAYDONI: AN'ANALAR VA INN OVATSIY ALAR			
30.	Латипова Н.	Теоретические основы травмы и ее применение в социальной работе	135
31.	Сабилова У.Ф.	Половозрастные стереотипы как социокультурная основа гендерной социализации в современной семье	141
32.	Есенгалиева А.К., Казбек Аружан	Трансформация социокультурных ценностей сквозь призму теории поколений	146
33.	Камчыбек уулу Мырзабек	Структура самопонимания личной и социальной идентичности в этнокультурных условиях Кыргызстана	152
34.	Убайдуллаева Р.Т.	Полицентризм и изучение культурного многообразия общества	158
35.	Турдалиева М.Н.	Развитие корпоративного имиджа bi group на основе социологического анализа	162
36.	Жусубалиев А.Р., Турдубаева С.Т.	Этнодемографические процессы кыргызстана: история и современность	173
37.	Жусубалиев А.Р., Матиев Б.Т.	Роль общественных объединений в решении социальных проблем на примере религиозных организаций	179
38.	Саликжанов Р.С., Джамангулов К.Э.	Социальное самочувствие женщин Казахстана	185
39.	Сабилова У.Ф., Ганиева М.Ж.	Совершенствование сотрудничества между вузами и заказчиками кадров в подготовке молодых специалистов	192
40.	Alikariyeva A.N.	Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifati boshqaruvi tizimini takomillashtirish omillari	196
41.	Жолдыбеков К.Т., Бураканова Г.М., Ахмедова Ф.М.	Роль системы оценки деятельности государственных органов в социальноэкономическом развитии страны (кейс Республики Казахстан)	200
42.	Кадираджиева Л.Б., Алексеева В.С.	Роль гендера в регулировании семейных конфликтов	205
43.	Казбек А.Ж.	Проблема бытового насилия: социально-экономические особенности	207

44.	Абдухалилов А.А., Маматкулова Х.Ш.	Взгляды учёных востока на процессы социальной защиты лиц с инвалидностью	211
45.	Насурова Б.А.	Семья в условиях трансформации таджикского общества	216
46.	Бобохонова Н.З., Махмадизода Н.Д.	Изменение социальных функций образования в таджикском современном обществе	219
47.	Шоисматуллоев Ш.	Духовные, ценностные основы политики обеспечения национального единства	225
48.	Саимассаева Аружан	Компаративный анализ влияния уровня религиозности на удовлетворение жизнью в казахстане (на основе мирового обзора ценностей)	231
49.	Ахмедова У.Б.	Образование в условиях трансформации таджикского общества	236
50.	Даулетова А.Д.	Особенности образования в центральной Азии	240
51.	Мирзаева Ш.М.	Повышение предпринимательской активности женщин в районах бухарской области	243
52.	Sodirjonov M.	Axborotlashgan jamiyatda etnik munosabatlar va jarayonlarning yoritilishi	248
53.	Baigabylov N.O., Smagambet B.Zh., Aikynbaikyzy A.	Comparative analysis of social policy in improving the welfare of the population (central asian countries)	254
54.	To'rayev O.	Ijtimoiy davlatga transformatsiya sharoitida aholi bandligini ta'minlashning o'ziga xos jihatlari	258
55.	Таваллов М.Т.	Некоторые аспекты интеграции и их проявления в современном мире	263
56.	Ilxomov U.U., Nasirdinova P.SH.	Umumiy-o'rta ta'lim muassasalarida o'qitish metodi va bitiruvchi yoshlarni kasbga yo'naltirilganligi dolzarb masala	268
57.	Тухтасинова Д.	Волонтерство как социальный феномен в Узбекистане	272
58.	Ilxomov U.U.	Yoshlar ishsizligi ijtimoiy muammo sifatida	277
59.	Shukurov A.SH.	Noaniqlik (mavhumlik) ning o'zbek yoshlarining ongiga ta'siri	281
60.	Кадирова Д.А.	Роль фриланса на рынке труда и его воздействие на экономику	285
61.	Mirjavharova F.	Harbiy xizmatchining maqomi: tushunchasi va konstitutsiyaviy-huquqiy jihatlarning sotsiologik tahlili	288
62.	Niyezov S.	Oliy ta'limda inklyuziv ta'limni joriy etishning ijtimoiy ahamiyati	291
63.	Решетников И.В.	Влияние современных информационных технологий на семейные отношения	296
3-SHO'BA. ZAMONAVIY DUNYONING IJTIMOYIY MANZARASINI TRANSFORMATSİYALASHUVI			
64.	Madayeva SH.O.	Markaziy osiyoda sovet davri madaniy kapitali va qadriyatlar tizimi transformatsiyasi	300

65.	Xusanova X.T.	Differensiallashgan individual ijtimoiy yordamda zamonaviy tendensiyalar	303
66.	Mirzaaxmedov K.	Siyosiy hokimiyat legalligi va legitimligi transformatsiyasi	306
67.	Xaydarov K.A.	Oliy harbiy ta'lim muassasasi kursantlarida fuqarolik kompetensiyasini takomillashtirishda milliy harbiy qadriyatlarimizning ahamiyati	312
68.	Jiyanmurotova G.SH.	Zamonaviy yoshlarning siyosiy institutlarga ishonchi tadqiqotlari: xorij tajribasi	319
69.	Dulanbayeva O.A., Abdujabborova M.A.	Oila institutining shakllanishida qadriyatlarning o'rni	325
70.	Ibragimov M.B., Ikromova J.	O'zbekistonda shahar ekomuhitining onalar va bolalar ijtimoiy hayotiga ta'siri	329
71.	Muzaffarov S.I.	O'zbekistonda volontyorlik - tarixiy bosqichi	333
72.	Tadjibaeva V.SH.	Oilalarni qo'llab-quvvatlashda davlat ta'minotining o'rni: oilaning daromad darajasi va bandlikka ta'siri	337
73.	Xusanova X.T. Hamrayeva V.M.	Innovatsion texnologiyalar yordamida yoshlar o'rtasida ijtimoiy tadbirkorlikni rivojlantirish	340
74.	Abduraxmonova M.M., Turgunboyev A.F.	Jamoatchilik muhokamalari va jamoatchilik nazoratining uyg'unligi	344
75.	Kamilov F.O.	Alohida ta'limga ehtiyoji bo'lgan bolalarni ijtimoiy himoya qilishning yangi tizimi	350
76.	Boboyev SH.N.	Xayriya tushunchasi, uning namoyon bo'lish shakllari va asosiy xususiyatlari	353
77.	Xolnazarova D., Urunbaev T.	Jazoni ijro etish muassasalaridan ozodlikka chiqqan shaxslarning ijtimoiy hayotga qayta moslashishi	355
78.	Turaev B.B.	Sog'lom psixologik muhitga ta'sir qiluvchi omillar: ta'lim muassasalarida bulling ijtimoiy - psixologik muammo sifatida	359
79.	Ibragimov M.B., Rahmonova F.M.	Zamonaviy jamiyatlarda mass-medianing ijtimoiy hayotga ta'siri	362
80.	Shukurova S.N.	O'zbekistonda OIV infeksiyasi profilaktikasining tibbiy va ijtimoiy ahamiyati	366
81.	Tagiyeva G.G.	Ijtimoiy ta'minotning o'ziga xos jihatlari	370
82.	Komilova M.N.	"Axborot xuruji" tushunchasi, axborot xurujlarining manbalari, ularning ijtimoiy muhitda amalga oshish usullari	372
83.	A'zamxonov S.X.	Talabani mustaqil ishlashini kuchaytirish ta'lim va ilm fanning rivojlanishdagi ta'sirli kuchlari	375
84.	Isomiddinova I.U.	Keksa yoshlilar tushunchasining sotsial tavsifi	380
85.	Dulanbayeva O.A., Isomiddinova I.U.	Keksa yoshlilarga ijtimoiy xizmat ko'rsatishda qadriyatlarning ahamiyati	385
86.	Ochilboyeva CH.M.	Ijtimoiy jarayonlarning yoshlar sotsial mobilligiga ta'siri	389
87.	Nurqutov B.G.	Siyosiy ijtimoiylashuv tushunchasining nazariy yondashuvlari	393
88.	Ernazarov B., Anorboyeva M.	Zamonaviy dunyoning ijtimoiy manzarasi va jamiyat tuzilmalarining transformatsiyasi	398
89.	Ходжаев С.Д.	Здоровье пожилых людей в Узбекистане	404

90.	Алексеева В.С.	Социальная мобильность в фокусе современных социологических теорий	407
91.	To'rayev B.	Jamiyatda huquqiy madaniyat va huquqiy tarbiya masalari	412
92.	Akramov D.O.	Xavf guruhidagi oila farzandlari bilan ishlashda maktab va "inson" ijtimoiy xizmatlar markazining bog'liqligi	413
93.	Gafarova M.Q., Mardiyeva M.A.	O'zbekistonda gender tengligi va ijtimoiy inklyuziyani qo'llab-quvvatlash: yanada adolatli jamiyat sari yo'llar	419
94.	Akramov Xasan, Abdug'ofurova G.	Xotin-qizlar hayotida sog'lom turmush tarzini shakllantirish mexanizmlari	426
95.	Xamzayev B.I.	Zamonaviy dunyoning ijtimoiy manzarasini transformatsiyalashuvi va yoshlarda raqobat omili	431
96.	Rahmatullayeva E.	Sotsial kommunikatsiyalarning ijtimoiy munosabatlarga ta'siri	435
97.	Rispaev B.J.	Yoshlar axborot xavfsizligini ta'minlashning zamonaviy usullari	439
98.	Hayitov J.M.	Mamlakatimizda ekologik xavfsizlikni ta'minlashga oid islohotlar	442
99.	Navro'zov SH.K.	Zamonaviy oilaning qadriyatlari ijtimoiy-madaniy tahlil sifatida	446
100.	Исламбаев Р.И.	Проблемы неформальной занятости в системе экономических отношений современного общества	451
101.	Kalanova S.M.	Jamiyatda avlodlar almashinuvi jarayonlari ijtimoiy xodisa sifatida	456
102.	Zaitov E.X. Erkinov J.L.	Yoshlar bandligini oshirish masalalari	462
103.	Axmedova D.O. Mo'minova SH.	Mamlakatimizda bandlikka oid davlat siyosati	466
104.	Ernazarov B.O. Usmonova L.A.	Mamlakatimizda yoshlar o'rtasida ishsizlik muammolari	470
105.	Xaydarova X.X.	Shahar ekotizimini rivojlantirishda ijtimoiy omillarni takomillashtirishning metodologik jihatlari	476
106.	Бияздыкова К.А. Ахмедова Ф.М.	Некоторые вопросы эффективного рынка труда	479
4-SHO'BA. RAQAMLI JAMIYAT DAVRIDA SOTSIOMADANIY QADRIYATLAR TRANSFORMATSIYASI			
107.	Aliqoriev N.S.	Raqamlashtirish sharoitida mehnat unumdorligini oshirish yo'llari	481
108.	Аксакалова М.К.	Социокультурная реальность цифрового общества	488
109.	Karimov B.SH.	Raqamli jamiyatda mehrning transformatsiyalashuv imkoniyatlari	491
110.	Asqarova A.M.	Folklarning davriy o'zgarishlar tendensiyasida postfolklarga transformatsiyalashuvi	496

111	Nabiyev F.N.	Soliq organlari faoliyatini yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirishga ixtisoslashtirilgan tuzilmaga transformatsiya qilish	500
112	Turdikulov Sh.X.	Korrupsiya jamiyat hayoti va taraqqiyotiga tahdid soluvchi illatdir	506
113	Сеитов М.Ш.	Теоретические основы исследования жизненных позиций молодежи инновационными методами	510
114	Beknazarova S.S., Abdullayeva X.K.	Raqamli jamiyat davrida ijtimoiy madaniy qadriyatlarning transformasi	515
115	Xakimova A.K.	Sotsial boshqaruv faoliyatining retrospektiv rivojlanishi	519
116	Xo'jayev D.N.	Alisher Navoiy asarlaridagi ijtimoiy-falsafiy g'oyalar tahlili	523
117	Tagaymuratova G.T.	Raqamli dunyo va raqamli texnologiyalar	526
118	Jurayev B.X.	Harbiy madaniyatning tarkibiy qismlari va o'ziga xos xususiyatlari	530
119	Ahmatov Sh.A.	Sotsial stratifikatsiya tizimlari tahliliga doir	534
120	Teshayev D.M.	Mediatsiya - nizolarni hal qiluvchi vosita sifatida	537
121	Hayitova H.M.	Shaxsni axborot tahdidlaridan himoyalash tushunchasi va uning psixologik tahlili	541
122	Xudayarov I.I.	Sotsiomadaniy identiklikning nazariy asoslari	545
123	Ilxomov U.U.	Yoshlarda deviant xulq-atvor muammolarining indekatori	548
124	Sharustamova M.N.	Zamonaviy jamiyatda yoshlar migratsiyasining ijtimoiy-iqtisodiy omillari	552
125	Toshov X.I.	Raqamlar, tovush, hid va visual obrazlar manipulyatsiya nishoni sifatida	557
126	Abduraxmanov R.M., Kandaxorova M.I.	Sotsiomadaniy qadriyatlarning avlodlar almashinuvi jarayonida tutgan o'rni	561
127	Ernazarov B.O.	Zamonaviy sotsiologiyada identiklik masalalari	564
128	Хайрутдинов Ж.	«Институциональное доверие» в проблемном поле социального управления	567
129	Хусанбаева Д.	Влияние СМИ на формирование общественного мнения	576
130	Турсунов Д.А.	Социальная иерархия: преграда для создания справедливого общества или необходимость для поддержания общественного порядка	579
131	Ганиева М.Ж.	О взаимодействии сотрудничества вузов и предприятий в республике узбекистан	584
132	Axmedova M.	Internet texnologiyalarning zamonaviy dunyoda yoshlarning qadriyat yo'nalishlariga ta'siri	588
133	Махмудова М. Д.	Профессиональный образ супервизора в социальной работе	591
134	Raximova Sh.A.	Zamonaviy axborot-kutubxona muassasalarida xizmat sifatini oshirish masalalari	595
135	Rayimjonova S.M., Mirzaxmedov X.A.	Yoshlar sotsiologiyasi: deviantlik kelib chiqish sabablari	600
136	Rashidova Sh.B.	Submadaniyatlar va ularning yoshlar ongiga ta'siri	604

TAMONALIVY DUNYONING IJTIMOIY HANZIRASTI VA IJTIMOIY TIZIMLARNI TRANSFORMATSIVASTI YULIDA KONFERENTSIYA I VAZIRLIK			
137 •	Jabborov J.B.	O‘zbekistonda ehtiyojmand yoshlar bandligini ta’minlashda ijtimoiy ish	607
138 •	Axmedova F.M. Mirsaqatova D.M.	Вопросы повышения социально-экономической и политической активности женщин	611
139	Mirzaxmedov X.A.	Gender transformatsiyasi: yoshlarda feminizatsiya	615
140 •	Mamtaliyev K.J.	Internetdagi axborot oqimini tahlil qilishdagi zamonaviy yondashuvlar	618
141 •	Habibjonova N.Sh., Mirzaxmedov X.A.	Axborotlashayotgan jamiyatda qadriyatlar transformatsiyasi	624

“Zamonaviy dunyoning sotsiomadaniy manzarasi va ijtimoiy tizimlar transformatsiyasi” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallar to‘plami (Toshkent sh., 20 апрель 2024) / mas’ul muh. A.J.Xolbekov. - Toshkent: O‘zMU, 2024. - 634 b.

KONFERENSIYA TAHRIRIYAT KENGASHI:

Xusanova Xayriniso Tayirovna

Sotsiologiya fanlari doktori, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Alikariyeva A’loxon Nuriddinovna

Sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Jiyanmuratova Gulnoz Sherbutayevna

Sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Sabirova Umida Farxadovna

Sotsiologiya fanlari doktori, dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Axmedova Feruza Medetovna

Sotsiologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (Toshkent, O‘zbekiston)

Xaydarova Xilola Xislatovna

O‘zMU doktoranti, (Toshkent, O‘zbekiston)

Ahmedova Mohinur Nu‘monovna

O‘zMU doktoranti, (Toshkent, O‘zbekiston)

DIZAYNER:

@tadqiqotdesign